

บทความวิจัย

อำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี*

Legitimate Power of Vietnamese Thais in Suratthani Town

กฤษณะ ทองแก้ว¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 9 กรณีศึกษา สัมภาษณ์กลุ่ม 1 ครั้ง ภายใต้ข้อถกเถียงที่ว่าแม้สุราษฎร์ธานีจะเป็นเมืองใหม่ และไกลจากริมแม่น้ำโขง ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามก็มีศักยภาพในการสถาปนาอำนาจชอบธรรมได้

การวิจัยพบว่า ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้สถาปนาอำนาจชอบธรรมขึ้นในเมืองสุราษฎร์ธานี ผ่านสิทธิอำนาจ 3 รูปแบบ อันได้แก่ รูปแบบแรก คือ สิทธิอำนาจบุญบารมีที่มีการประกอบอาชีพด้วยความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน จนได้รับการยอมรับ ในการประกอบอาชีพเครื่องทำความเย็นกว่า 40 ปี ร้านตัดเย็บเสื้อผ้ากว่า 20 ปี และการรักษาผู้คนจนได้รับความไว้วางใจในฐานะหมอญวน รูปแบบที่สอง คือ สิทธิอำนาจประเพณีที่นำเอาอาหารซึ่งเป็นวัฒนธรรมและประเพณีของชาวเวียดนามมาเผยแพร่ในเมืองสุราษฎร์ธานี จนได้รับการยอมรับและมีผู้ทำหน้าที่สืบสานภาษาเวียดนามในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในเมืองสุราษฎร์ธานีที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และรูปแบบสุดท้าย คือ สิทธิอำนาจตามกฎหมายที่ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลไทยในฐานะผู้แทนชาวเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “การสะสมอำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม”

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการกับชาวเวียดนาม การได้รับการยอมรับจากโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีในการเข้าไปทำประโยชน์ให้สังคมในบทบาทของจิตอาสา และได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาสาสมัครคุมประพฤติในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรณีดังกล่าว อำนาจชอบธรรม จึงเปรียบเสมือนแบบอย่างในการพัฒนาเยาวชน และบุคคลในสังคมให้ก้าวเดินไปได้อย่างถูกต้องดีงาม เกิดความชอบธรรมต่อไป

คำสำคัญ: อำนาจชอบธรรม, ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม, สุราษฎร์ธานี

Abstract

This paper aims to investigate the legitimate power of the Vietnamese Thais people in Suratthani Town. Qualitative methodology was implemented in the study with the documentary researches, in-depth interviews of 9 case studies and 1 group interview under the discussion topic of although Suratthani Town is a new town and far away from Mekong River, the Vietnamese Thais still has potentially established the legitimate power by themselves.

The results found that the legitimate power of the Vietnamese Thais was identified into three types. The first type was charismatic authority which was formed through Vietnamese's working behaviors including diligence, providence, honesty and tolerance. The Vietnamese-Thai have conducted occupations such as refrigerator mechanic for over 40 years, tailors for over 20 years, and traditional treatment as a Vietnamese physician, until they received acceptance from local people. The second type was traditional authority which was established through culture of Vietnamese foods and the preservation of Vietnamese language. In Suratthani, there was a person who received the decoration from Vietnamese

government due to his effort to preserve the traditional language. The last type is rationality legal authority which was given by Thai government as a representative of Vietnamese people in Thailand in order to coordinate between government agencies and the Vietnamese. For instance, some Vietnamese Thais had chance to work in the provincial hospital as the volunteer, while some of them worked as the probation volunteer at the Surattthani Probation Office.

According to such case, the rationality legal authority could be compared to the ideal for developing youths and peoples in society so that they could follow the right path and maintain their legitimacy.

Keywords: legitimate power, Vietnamese Thais, Surattthani Town

ความนำ

ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม (Vietnamese Thais) เป็นคำที่มาจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2547 ที่เปลี่ยนผ่านมาจากคำว่า “ญวน”² ซึ่งสื่อถึงกลุ่มคนที่อพยพมาจากประเทศเวียดนาม³ ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี (Vietnamese Thais in Surattthani Town) มาจากรัฐบาลไทยที่มีนโยบายอพยพชายฉกรรจ์ชาวเวียดนามจากจังหวัดที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อป้องกันการสถาปนากำลังกู้ชาติในประเทศไทย เพราะนับตั้งแต่หลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2484-2488 รัฐบาลไทยได้ร่วมมือกับรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา อังกฤษและฝรั่งเศส เพื่อ

² ธีัญญาทิพย์ ศรีพนา และ Trinh Dieu Thin, (2548), *เหยียดเกี่ยวในประเทศไทยกับความสัมพันธ์ไทยเวียดนาม*, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 237.

³ จตุพร ดอนโสม, (2555), *การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายเวียดนามบ้านนาจอก*, ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, หน้า15.

รักษาความสัมพันธ์กับประเทศในตะวันตก ช่วง พ.ศ. 2494 รัฐบาลไทยจึงดำเนินการตามคำร้องขอของเจ้าอาณานิคมฝรั่งเศส จึงมีการจับกุมชาวเวียดนามมาแล้วเคลื่อนย้ายมาคุมขังไว้ที่นิคมสร้างตนเองขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 150 คน⁴ ซึ่งชาวเวียดนามเหล่านี้ ต้องอยู่ในสภาวะของคนพลัดถิ่นที่ไร้อำนาจ เพราะอำนาจ คือ เงื่อนไขที่สำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันทางสังคม ดังนั้น การสถาปนาอำนาจ เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชาวเวียดนาม

นิคมสร้างตนเองขุนทะเล เกิดตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พุทธศักราช 2485 ที่รัฐบาลมุ่งจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรที่ยากจน ต่อมาจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (พ.ศ.2481-2483) ได้ใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่กักกันคนต่างด้าวอย่างชาวจีนและชาวเวียดนามที่หลบหนีเข้าประเทศโดยผิดกฎหมายก่อนที่จะเนรเทศไปประเทศอื่น⁵ นอกจากนี้ รัฐบาลก็ยังคงจับกุมชาวเวียดนามอพยพไปกักขังไว้ที่บ้านควนกุฎ ตำบลควนกุฎ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง⁶ ปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานีมีจำนวน 50 ครัวเรือน⁷ เพราะบางส่วนก็ได้อพยพกลับไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อ พ.ศ. 2498 บางส่วนก็เดินทางกลับประเทศเวียดนาม ในช่วงที่รัฐบาลไทยและเวียดนามได้ร่วมมือกัน ในช่วง พ.ศ. 2505-2507 แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีชาวเวียดนามอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้กลับไปประเทศเวียดนาม เพราะมีครอบครัวและตกค้างจากการอพยพกลับในครั้งนั้น

⁴ Poole, (1970), *The Vietnamese in Thailand A Historical Perspective*, London: Cornell University, p. 88.

⁵ สำนักนิคมสร้างตนเองขุนทะเล, ม.ป.ป., *นิคมสร้างตนเองขุนทะเล*, สุราษฎร์ธานี: ม.ป.พ., หน้า 1.

⁶ วิฑู ชัยฤทธิ์, (2553), *ความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างชาวเวียดนามอพยพกับชาวไทยท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิภาควิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หน้า 68.

⁷ สัมภาษณ์กลุ่ม เอียน เห่งยงธิ นิธิษฐา เจนกำจร และ แจ๋ เวียนวัน, 7 พฤษภาคม 2560.

ชาวเวียดนามที่ถูกจับกุมมาถูกกักขังอย่างเคร่งครัดอยู่ในนิคมสร้างตนเองขุนทะเล ช่วง พ.ศ.2494-2497 โดยได้มีการใช้แรงงานของคนต่างด้าวที่รวมถึงชาวจีนด้วยเพื่อก่อสร้างสาธารณูปโภค อย่างเช่น ถนน คู อาการต่าง ๆ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้การยินยอมของระบบราชการ ชาวเวียดนามในนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถติดต่อกับชาวเวียดนามที่บ้านควนภูฎิ จังหวัดพัทลุงได้ รวมถึงการได้รับเสรีภาพในการนับถือศาสนา นอกจากนั้นนิคมสร้างตนเองขุนทะเล ได้สนับสนุนให้ชาวเวียดนามที่นับถือพุทธศาสนา เข้ารับการขัดเกลาด้วยการนิมนต์พระสงฆ์จากวัดธรรมบูชาไปเทศนาให้ฟังทุกเดือน ต่อมาภายหลังจาก พ.ศ. 2497 รัฐบาลไทยมีการผ่อนปรนการควบคุมชาวเวียดนามอพยพ ส่งผลให้บางส่วนได้เดินทางกลับไปจังหวัดริมแม่น้ำโขงแห่งประเทศเวียดนาม และบางส่วนก็ย้ายออกไปอยู่ในบ้านดอนหรืออำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การค้าขายของจังหวัดสุราษฎร์ธานีและต่างอำเภอ คือ อำเภอท่าชนะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าฉาง อำเภอไชยา อำเภอบ้านนาเดิม และอำเภอบ้านนาสาร รวมแล้วช่วงผ่อนปรนนี้ชาวเวียดนามออกไปตั้งถิ่นฐานรวม 7 อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี⁸ ต่อมาใน พ.ศ. 2516 ทางหน่วยงานราชการมีคำสั่งให้ชาวเวียดนามในเขตอำเภอท่าชนะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าฉาง อำเภอไชยา อำเภอบ้านนาเดิม และอำเภอบ้านนาสาร ย้ายเข้ามาอยู่ในตลาดบ้านดอน เพื่อให้อยู่ภายใต้การควบคุมของทางการ โดยมีหมอไทยหรือ นายไทย เลวัน ทำหน้าที่ผู้แทนชาวเวียดนามจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นผู้ประสานงานชาวเวียดนามกับหน่วยงานราชการ⁹ ผนวกกับ ใน พ.ศ. 2523 ตลาดบ้านดอนมีตลาดสำหรับแลกเปลี่ยนสินค้าที่ถือว่าเป็นศูนย์กลางการค้าของจังหวัดสุราษฎร์ธานี¹⁰ และพื้นที่ที่ชาวเวียดนามมาเช่าบ้านในเมืองบ้านดอน ส่วนใหญ่ในพื้นที่บริเวณรอบ ๆ วัดธรรมบูชา ส่งผลให้ชาวเวียดนามมีทางเลือกในการทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวได้ ช่วงทศวรรษที่ 25-30

⁸ สัมภาษณ์กลุ่ม เอียน เหวียนดิ ขนิษฐา เจนกำจร และ แจ๋ เวียนวัน, เพิ่งอ้าง, หน้าเดียวกัน.

⁹ สัมภาษณ์ กวี พานวัน, 29 เมษายน 2560.

¹⁰ สัมภาษณ์ กวี พานวัน, เพิ่งอ้าง, หน้าเดียวกัน.

เป็นทศวรรษใหม่ของการเปลี่ยนผ่านเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. 2524 ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี ได้เปิดเที่ยวบินปฐมฤกษ์ ต่อมา ใน พ.ศ. 2530 การก่อสร้างเขื่อนรัชชประภาแล้วเสร็จประกอบกับรัฐบาลในสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ประกาศให้สัญชาติแก่ชาวเวียดนามชั้นบุตรหลาน เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2533¹¹ เงื่อนไขเหล่านี้ ส่งผลให้ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้มีการลงหลักปักฐานในเมืองสุราษฎร์ธานีเรื่อยมา

การใช้อำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี

ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ที่ได้ตั้งหลักแหล่งในเมืองสุราษฎร์ธานีจนถึงปัจจุบัน เข้าสู่รุ่นที่สามที่ความเป็นชาติพันธุ์ไม่ได้มีพื้นที่ทางวัฒนธรรมให้สำแดง แต่ก็มีพื้นที่ทางสังคมให้ผู้คนในเมืองสุราษฎร์ธานีได้รับการยอมรับในช่วง 7 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยการนำแนวคิดอำนาจชอบธรรม (Legitimate power) แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) นักปรัชญาชาวเยอรมัน ผู้ให้กำเนิดความคิดทางสังคมวิทยาสมัยใหม่ อธิบายปรากฏการณ์แนวคิดอำนาจ (Concept of Power) เชื่อว่า อำนาจ คือ ความสามารถในการเชื่อเชิญหรือบังคับให้ผู้อื่นทำตามสิ่งที่ต้องการ ทั้งที่อาจจะเต็มใจหรือบังคับ เวเบอร์ ยังเชื่อว่า ถ้าหากผู้ใดมีความสามารถให้ผู้อื่นยอมรับอย่างเต็มใจ สิ่งนั้น คือ อำนาจชอบธรรม ที่มีความยั่งยืน¹² ซึ่งอำนาจชอบธรรมประกอบด้วย 1) อำนาจบุญบารมี (Charismatic Authority) ที่มาจากการยอมรับของสังคม โดยชาวไทยเชื้อสายเวียดนามสะสมมาด้วยตัวเอง คือ ความขยัน ประหยัด อดทน และบางครั้งก็ได้มาจากการรับการยอมรับของผู้ที่มีบารมีเหนือกว่า 2) อำนาจประเพณี (Tradition Authority) คือ การมีบทบาทและได้รับการยอมรับจากการมีบทบาทในการสืบสาน ศิลปะ ประเพณี ความเชื่อ ภาษา วัฒนธรรมของเวียดนาม 3) อำนาจตามกฎหมาย (Rational Legal Authority) คือ การได้รับการยอมรับจากหน่วยงานราชการไทย ด้วยการแต่งตั้งจากองค์กร

¹¹ ัญญาทิพย์ ศรีพนา และ Trinh Dieu Thin, เฟิ่งอ้าง, หน้าเดียวกัน.

¹² ฤกษ์ ทอแก้ว, และคณะ, (2557, กันยายน - ธันวาคม), อำนาจชอบธรรมและสิทธิอำนาจของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในการเลื่อนชั้นทางสังคม, สังคมกลุ่มน้ำโขง, 10 (3), 123 - 146.

ต่าง ๆ ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย¹³ เช่น ตำแหน่งผู้แทนชาวเวียดนามในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น ซึ่งอำนาจชอบธรรมนั้น ผู้คนสามารถสะสมจากสิทธิอำนาจบุญบารมี สิทธิอำนาจประเพณี หรือสิทธิอำนาจตามกฎหมายอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม อำนาจชอบธรรมจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อผู้คนในสังคมมีสิทธิอำนาจทั้งสามกรณีอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

อำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี เวเบอร์จำแนกสิทธิอำนาจออกเป็น 3 ประการ คือ สิทธิอำนาจตามประเพณี ที่มีรากฐานมาจากขนบธรรมเนียมประเพณีได้กำหนดไว้ และจะมีการสะสมอยู่ในชุมชน แวดวงและสังคมโดยทั่วไป ทั้งอยู่ในโครงสร้างของรัฐและนอกโครงสร้างของรัฐเช่นกัน สิทธิประการต่อมาได้แก่ สิทธิอำนาจบุญบารมี มาจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความกล้าหาญ ความมีจริยธรรม ความเสียสละ เป็นต้น โดยสิทธิอำนาจบุญบารมีสะสมอยู่ในตัวของผู้คน และอาจจะได้รับมอบจากผู้ที่มีบารมีสูงกว่าก็ได้¹⁴ สุดท้ายสิทธิอำนาจตามกฎหมาย มีรากฐานตามหลักเหตุผล หรือกฎข้อบังคับที่กำหนดเอาไว้ โดยการสะสมของสิทธิอำนาจขึ้นอยู่กับโครงสร้างหรือองค์กรของรัฐ เวเบอร์เชื่อว่าอำนาจทั้งสามประการนี้ มีการผสมผสานกันระหว่างชุมชน ผู้คนและรัฐ¹⁵ ที่เกิดความสมดุลของสิทธิอำนาจตามประเพณี บุญบารมี และเหตุผลกันอย่างลงตัว จนนำไปสู่การสถาปนาอำนาจขึ้นมาในสังคม นำมาสู่กระบวนการสะสมสืบทอด และฝังรากลึก จนนำมาสู่การยอมรับจากสังคม เพราะการยอมรับ (Prestige) คือการฝังรากลึกของอำนาจแบบดั้งเดิมตามความคิดของเวเบอร์ และนั่นก็คือ การสะสมอำนาจทางสังคม ดังนั้น อำนาจอันชอบธรรม คือ ความสมดุลของสิทธิอำนาจสามฝ่าย

¹³ เจษฎา ทองรุ่งโรจน์, (2560), *พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย สังคมวิทยา*, กรุงเทพฯ: แสงดาว, หน้า 769.

¹⁴ โคเซอร์ ลิวอิส เอ., (2547), *นักปราชญ์ระดับโลก*, กรุงเทพฯ: สถาบันวิสิทธรศน์, หน้า 376.

¹⁵ Thongkaew K, and Other, (2016, November), Conditions Affecting Social Mobility of the Vietnamese Family in Thai Society, *The Social Sciences*, 11(3), p. 274

ของชุมชน ผู้คน และรัฐ ที่ปฏิสัมพันธ์กันและกัน¹⁶ บทความนี้ ผู้วิจัยจึงพยายามอธิบายปรากฏการณ์การสะสมอำนาจทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามผ่านสิทธิอำนาจบุญบารมี ประเพณี และกฎหมาย ตามเหตุผลของเวเบอร์ เพื่อคลี่คลายปรากฏการณ์การสะสมอำนาจทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

1) สิทธิอำนาจบุญบารมีของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

สิทธิอำนาจบุญบารมี (Charismatic Authority) มาจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความกล้าหาญ ความมีจริยธรรม ความเสียสละ เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีการฝึกฝนอย่างเพียรจนเกิดเป็นบารมีที่ผู้คนยอมรับตามมา ชาวเวียดนามในสังคมได้รับการสืบทอดคำสอนผ่านมาจากทั้งบูชาแผ่นดินที่สั่งสอนถึงความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน ซึ่งสอดคล้องกับการประเพณีตนเป็นตัวอย่างของบิดามารดาที่ให้บุตรดูเป็นตัวอย่าง¹⁷ โดยสะท้อนออกมาในลักษณะของการประกอบอาชีพ การทำมาหากินของชาวเวียดนามที่ได้รับการยอมรับในสังคมจากความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน จนเกิดเป็นสิทธิอำนาจบุญบารมีที่มาจากการสะสมด้วยตนเอง

1.1) นายกี พานวัน ผู้ทำอาชีพเครื่องทำความเย็นในเมืองสุราษฎร์ธานีกว่า 40 ปี

นายกี พานวัน เกิดเมื่อ พ.ศ. 2495 ที่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เป็นบุตรคนที่ 5 โดยบิดาและมารดาของนายกีได้ลี้ภัยมาจากประเทศลาว เพราะส่วนใหญ่ชาวนาแกที่ลี้ภัยเข้ามายังประเทศไทยจะมีถิ่นฐานมาจากท่าแขก เพราะมีภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน และติดแม่น้ำโขงที่สามารถเดินทางได้สะดวก โดยมารดาของนายกีเป็นคนเมืองเว้ ชื่อนางเอียน

¹⁶ รัตนา โตสกุล, (2548), **มนทัศน์เรื่องอำนาจ**, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, หน้า 63-65.

¹⁷ ฤกษ์ ทองแก้ว, และคณะ, (2557, กรกฎาคม - ธันวาคม), **เหวียดเกียว: ครอบครัวเลื่อนชั้นเพราะทั้งบูชาแผ่นดิน, มนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**, 6(2), 172.

พานทิ และบิดามีภูมิลำเนาจากเมืองฮาดิง ชื่อนายฮ่ง พานวัน เป็นผู้รับราชการ ตำแหน่งกรมทาง ซึ่งในขณะนั้นบิดาของนายกวี ได้ก่อสร้างเส้นทางจากประเทศเวียดนามมายังประเทศลาว ส่วนมารดาของนายกวีรับราชการ เป็นนางพยาบาล โดยครอบครัวของนายกวีมีพี่น้องทั้งหมด 10 คน ซึ่งบางคนได้เสียชีวิตลงในขณะที่มาอาศัยอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย แต่ในจำนวนพี่น้อง 10 คนนี้ นายกวี พานวัน เป็นคนเดียวที่เกิดที่อำเภอนาแก และอีก 4 คน เกิดที่ประเทศลาว และเกิดที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีอีก 5 คน ซึ่งนามสกุล พานวัน นั้น มีความหมายในตัว คำว่า พาน ก็คือ แห่พาน แต่คำว่า วัน เป็นการบอกเพศ ซึ่งในนามสกุลของนายกวี คำว่า วัน บ่งบอกถึงเพศชาย¹⁸ ชาวเวียดนามจะส่งสอนบุตรให้ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน นายกวีเล่าว่าในวัย 7 ขวบ เขาได้มีโอกาสเข้าเรียนชั้นอนุบาลที่โรงเรียนเทศบาลจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เริ่มทำงานตอนอายุ 12 ปี โดยเริ่มขายน้ำแข็ง และตั้งเเม ด้วยการเดินขายตามบ้าน และขึ้นไปขายบนรถไฟ จากสถานีรถไฟพุนพินขายไปจนถึงอำเภอไชยาแล้วก็นั่งรถไฟกลับ ในขณะนั้นเป็นช่วง พ.ศ. 2507 ซึ่งเมืองสุราษฎร์ธานี มีห้างสรรพสินค้าแปซิฟิคที่มีสินค้าจำกัดการเดินทางของผู้คนมาซื้อหาสินค้ายังคงไม่สะดวกเหมือนปัจจุบัน

ต่อมา พ.ศ. 2518 บิดาได้เสียชีวิต และถัดมาปี พ.ศ. 2519 นายกวีได้แต่งงานกับภรรยาที่เป็นคนไทย ถิ่นฐานเดิมเป็นคนกรุงเทพมหานคร ในช่วงปีที่นายกวีแต่งงานนั้น นายกวี ได้เลิกอาชีพตัดผ้า สาเหตุที่เลิกเพราะรายได้เริ่มถดถอยลง สินค้าจากกรุงเทพมหานครได้กระจายตัวลงมาทางภาคใต้มากขึ้น ใน พ.ศ. 2520 ขณะที่นายกวีอายุ 25 ปี ได้หันมาประกอบอาชีพช่างทำเครื่องเย้น โดยมีบิดาของภรรยาเป็นคนแนะนำ นายกวีเล่าว่า “รู้ทั้งรู้ว่าผมทำไม่เป็นก็ยังมาจ้างให้ผมทำนี่แหละนิสัยของคนใต้”¹⁹ ในยุคนั้นร้านของนายกวีเปิดเป็นร้านที่ 3 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยพื้นฐานแล้วนายกวีเป็นคนคบค้าสมาคมกับผู้คน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการทุกหน่วยงานก็เรียกใช้บริการ

¹⁸ สัมภาษณ์ กวี พานวัน, อ่างแล้ว, หน้าเดียวกัน.

¹⁹ สัมภาษณ์กวี พานวัน, อ่างแล้ว, หน้าเดียวกัน.

เครื่องทำความเย็นของนายกวี สำหรับสิ่งที่ทำให้บุคคลทั่วไปรักหรือไว้วางใจในตัวของนายกวี ถึงแม้ว่านายกวีจะทำเครื่องทำความเย็นไม่เก่ง เพราะความดีของคนปักษ์ใต้ ความสัมพันธ์จากภายนอกที่มีให้นายกวี ซึ่งนายกวีได้ประกอบอาชีพเครื่องทำความเย็นเป็นเวลากว่า 40 ปี และเลิกประกอบอาชีพเครื่องทำความเย็น ในปี พ.ศ. 2558 ตอนอายุ 63 ปี ตลอดระยะเวลาที่ประกอบอาชีพไม่ว่าจะขายน้ำแข็ง ตังเม หรือเครื่องทำความเย็น สิ่งที่ยึดเหนี่ยว คือ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ยังมีมากเท่าไรสังคมไทยก็ให้การยอมรับมากเท่านั้น

1.2) นางชนิษฐา เจนกัจร เปิดร้านตัดผ้าในเมืองสุราษฎร์ธานีกว่า 20 ปี

นางชนิษฐา เจนกัจร เกิดเมื่อ พ.ศ. 2514 บิดาชื่อนายเหยอ เหยียนวัน มารดาชื่อนางหวา เหยียนถิ มีพี่น้องทั้งหมด 4 คน มารดารู้แต่เพียงว่าตนเองเกิดที่ประเทศลาว แล้วข้ามมาประเทศไทย แต่ไม่ทราบว่ามีมาจากเมืองไหน มีญาติอยู่ที่ประเทศเวียดนาม ส่วนบิดานี้ ไม่ทราบเลยว่ามาจากเมืองไหนเพราะท่านมาคนเดียวญาติพี่น้องก็ไม่มี นายอุทัย เล้วน หรือหมอไทยเป็นคนเลี้ยงดูบิดาและมารดาได้ถูกราชการจับตัวไปไว้ที่บ้านควนกุฎ จังหวัดพัทลุง เมื่อ พ.ศ. 2496 หลังจากนั้น พ.ศ. 2498 ก็ย้ายมาบ้านดอน พี่น้องทั้ง 4 คนเกิดที่สุราษฎร์ธานี แต่ก็ยังคงมีปัญหาเรื่องสัญชาติ "...แม้อายุ 20 ปีก็ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ตอนที่เรียนหนังสือก็ลำบาก จนกว่าจะมีการรับรองว่าเราเป็นคนไทย และการได้รับสิทธิต่าง ๆ ก็ค่อนข้างยาก ในตอนเด็ก ๆ พอเราจบ ม.3 เราก็ไปเรียนตัดผ้า ผู้หญิงเวียดนามก็จะไปเรียนตัดผ้ากันเยอะ เพราะเราทำงานอื่นไม่ได้ก็อยากที่จะให้เราเรียนวิชาชีพ จบมาก็จะได้ไปประกาศนียบัตร..."นางชนิษฐาเล่าว่า²⁰ "เปิดร้านตัดเย็บเสื้อผ้ามาเป็นเวลา 20 กว่าปี เริ่มต้นตัดผ้าประมาณอายุ 21 ปี ตอนแรกเปิดร้านที่ตลาดเกษตร 2 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการเช่าร้านต่อจากมารดาเป็นเวลา 10 กว่าปี พอหมดสัญญาจากนั้น ก็เช่ามาตลอด พอเราทำงานอยู่ที่นี้ซื้อบ้านอยู่ไปนาน ๆ เราก็กลายเป็นคนเมืองนี้ไปแล้วเพราะให้สิทธิเราซื้อบ้าน ให้สิทธิทำอะไรได้หลายอย่างที่ดีกว่าในหลาย ๆ

²⁰ สัมภาษณ์ ชนิษฐา เจนกัจร, 6 พฤษภาคม 2560.

ประเทศ ซึ่งก็ต้องขอขอบคุณ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ที่ได้ให้โอกาสเราจนได้สัญชาติ” แต่สิ่งที่บิดามารดาของชาวเวียดนามพ่ร้ายสอนบุตร คือ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ต่อการทำงาน ต่อผู้คนในสังคมไทย เพราะสิ่งเหล่านี้จึงได้รับการยอมรับจากชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ชาวจีน และคนไทยเรื่อยมา

1.3) นายอุทัย โตจ็อก หมอญวนรักษาผู้คนในเมืองสุราษฎร์ธานีมากกว่าครึ่งชีวิต

นายอุทัย โตจ็อก เกิดเมื่อ พ.ศ. 2476 ที่เวียงจันทน์ ประเทศลาว มีเชื้อสายเวียดนามคือ โตจ็อก ซึ่ง มีพี่น้องทั้งหมด 11 คน บิดาชื่อ นายเอิญ โตจ็อก มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองฮานอย มารดาชื่อ นางลือ โตจ็อก มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองไซ่งอน หรือโฮจิมินห์ ในปัจจุบัน คุณอุทัยได้เข้าศึกษาด้านการแพทย์และทำงานเป็นนายแพทย์ทหารในกองทัพของประเทศลาว หลังจากนั้นได้อพยพข้ามเรือผ่านแม่น้ำโขงเข้ามายังประเทศไทยใน พ.ศ. 2488 และตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดหนองคาย จนบิดาถูกจับกุมมาที่นครราชสีมา ตนเอง ขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน พ.ศ. 2494

นายอุทัย ได้แต่งงานกับภรรยาชาวเวียดนาม เนื่องจากบิดาของนายอุทัยและบิดาของภรรยา ถูกเกณฑ์ให้มาอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อทางราชการเริ่มผ่อนปรนให้อิสระในการตั้งถิ่นฐานมากขึ้น ครอบครัวของนายอุทัยและภรรยาได้ย้ายไปตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ชุมชนหนองหวาย อำเภอกาบัง ต่อมาใน พ.ศ. 2523 ทางราชการได้ให้ย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในตลาดบ้านดอน ซึ่งขณะนั้นเมืองสุราษฎร์ธานี ยังไม่มีความเจริญ โดยนายอุทัยและภรรยาได้เข้าบ้านอยู่ในตลาดบ้านดอน ประกอบอาชีพค้าขายของชำ เนื่องจาก ไม่สามารถประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ ด้วยความรู้ด้านการแพทย์ของนายอุทัยที่เคยร่ำเรียนมา แต่ก็ไม่สามารถมาประกอบอาชีพแพทย์ในเมืองไทยได้ เนื่องจากทางราชการยึดใบประกอบวิชาชีพไปทั้งสิ้น “...เรามีใบแพทย์ทหารเขาก็มายึดหมดเหมือนเราเป็นหมอเถื่อน ไม่มีหลักฐานต้องอดทนอย่างเดียว...”²¹ อย่างไรก็ตาม นายอุทัยก็ยังนำความรู้ที่ร่ำเรียนมารักษาผู้คน เนื่องจากในอดีตหมอมีจำนวนน้อย การเดินทาง

²¹ สัมภาษณ์ อุทัย โตจ็อก, 1 พฤษภาคม 2560.

ไปโรงพยาบาลมีความยากลำบากและมีค่าใช้จ่ายสูง ทำให้คนที่เจ็บไข้ได้ป่วยเข้ามารักษา กับคุณอุทัย โดยเริ่มจากเพื่อนบ้านที่เจ็บป่วยเข้ามารักษาและหาย ทำให้มีการบอกต่อจน ทำให้มีคนเข้ามารักษาจำนวนมาก “...เขาไปรักษาที่อื่นไม่หาย มาหาเราหาย แล้วเขาก็ไป บอกปากต่อปากกัน...” ซึ่งในขณะนั้นได้รับการเรียกขานว่า “หมอญวน” การรักษา ในขณะนั้นไม่ได้เปิดเป็นร้านยา หรือร้านหมอ นายอุทัยมีเพียงกระเป๋ายาหนึ่งใบในการหิ้วไปรักษาคนป่วย โดยรักษาโรคทั่วไป เช่น เป็นหวัด ปวดเมื่อย เป็นต้น ซึ่งจะไม่ทำ คลอด ยาที่ใช้ในการรักษาจะเป็นยาหลวง โดยจะดูอาการของผู้ป่วยและจ่ายยาที่ใช้รักษา อาการป่วยเหล่านั้นสิ่งสำคัญที่ยึดมั่นก็คือ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน ต่อผู้คนในสังคมทั้งผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย อีกทั้งบิดาของนายอุทัย โต้งจอก ก็เป็นหมอญวนที่มีชื่อเสียงในสุราษฎร์ธานีเช่นกัน นายอุทัยจึงตั้งใจทำทุกอย่างให้ผู้คนในสังคมยอมรับและ รักษาชื่อเสียงของบิดาด้วย สิ่งเหล่านี้นำมาสู่การได้รับการยอมรับตามมา

สรุปได้ว่า สิทธิอำนาจบุญบารมี เป็นสิทธิอำนาจที่พวกเขาจะต้องมานำเสนอ เพื่อให้รอดปลอดภัย ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน จนกลายเป็นคุณสมบัติประจำตัว โดยพบว่า สิทธิอำนาจ บุญบารมี ประกอบด้วย บุคคลที่ประกอบอาชีพเครื่องทำความเย็น ชาวเวียดนามที่ดัดเย็บ เสื้อผ้ามากกว่า 20 ปี และหมอญวน ซึ่งคนกลุ่มนี้ผ่านการฝึกฝนอย่างดี จึงพอสรุปได้ว่า ชาวเวียดนามสุราษฎร์ธานีมีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทนจนกลายเป็นสิทธิ อำนาจบุญบารมี

2) สิทธิอำนาจประเพณีของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

สิทธิอำนาจประเพณี (Tradition Authority) เป็นสิทธิอำนาจที่เกิดขึ้นก่อนสังคม สมัยใหม่ โดยมีความชอบธรรมของประเพณี สิทธิอำนาจตามประเพณีไม่ได้มีการตรา

ไว้เป็นกฎ แต่หยั่งรากลึกอยู่ในจิตใจ โดยรับการถ่ายทอดหรือการส่งสม สิทธิอำนาจบุญบารมีที่อยู่ในตัว และอาจจะได้รับมอบจากผู้ที่มีบารมีสูงกว่าก็ได้²²

2.1) นางเอียน เหยียนถิ เจ้าของร้านอาหารเวียดนามมาตามเอียน นางเอียน เหยียนถิ เกิดเมื่อ พ.ศ. 2479 ที่ประเทศลาว บิดามียศตำแหน่งนายพลที่ขึ้นกับประเทศฝรั่งเศส ชื่อ นายเหยียน ชงจิง มารดาชื่อ ถัง ทั้งสองคนเกิดที่ประเทศเวียดนาม มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน นางเอียนเป็นคนี่ที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2494 บิดาของนางเอียนถูกจับมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทางครอบครัวจึงได้ย้ายตามมาเช่นกัน โดยเดินทางด้วยรถยนต์และนั่งรถไฟมาถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งทำให้พบกับครอบครัวของคุณเหวียนหวัน เทห์ ซึ่งบิดาของเขาได้ถูกจับและครอบครัวได้อพยพตามมาเช่นกัน จึงทำให้ครอบครัวทั้งสองได้พบปะคุยกัน “เป็นว้าวเป็นควายเขายังเอาเชือกมาผูกลาก เราเป็นคนไม่รู้เขาจะลากเราไปไหน”²³ เมื่อชาวเวียดนามได้ถูกจับมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทางกรมได้คุมขังไว้ที่นิคมสร้างตนเองขุนทะเล ครอบครัวที่ติดตามมาได้เข้าบ้านในตลาดบ้านดอนบริเวณโรงเรียนสุราษฎร์พิทยาในปัจจุบัน ซึ่งในช่วงแรกคุณเอียนได้ทำอาชีพขายชาลาเปา โดยรับซื้อชาลาเปาจากในเมืองไปขายที่อำเภอบ้านนาสาร ในขณะนั้นได้กำไรสูงมาก โดยเฉลี่ยวันละ 105 บาท เมื่อส่งมาได้ระยะหนึ่งทางครอบครัวก็มีฐานะดีขึ้น ต่อมาแม่คำที่อำเภอบ้านนาสารได้มารับชาลาเปาจากในเมืองไปขายเอง จึงได้ล้มเลิกกิจการไป หลังจากนั้น ได้เข้าทำงานเป็นลูกจ้างในร้านเย็บผ้าชื่อว่า ร้านแม่ประนอม เป็นร้านของคนไทยที่มีชื่อเสียงร้านหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี รับจ้างเย็บผ้าได้ตัวละ 3 บาท วันหนึ่งได้ประมาณ 9 บาทต่อวัน ซึ่งรายได้จะแตกต่างจากการขายชาลาเปามาก เมื่อได้แต่งงานก็เปิดร้านเย็บผ้าและทำผ้าม่าน จนถึง พ.ศ. 2530 ได้เปิดร้านขายอาหารเวียดนามชื่อว่า “มาตามเอียน” โดยจ้างลูกจ้างจำนวนหนึ่งประจำอยู่ที่ร้าน ซึ่งอาหารเวียดนามถือว่า เป็นอาหารสุขภาพ ลูกค้าจะเป็นคนชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในตลาดบ้านดอน ซึ่งขายได้ดีมาก

²² โคเซอร์ ลิวอิส เอ, เฟ้งอ้าง, หน้า 376.

²³ สัมภาษณ์ เอียน เหยียนถิ, 6 พฤษภาคม 2560.

ส่วนฝีมือการทำอาหารก็ได้ศึกษามาจากมารดาของสามี และศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ต่อมาได้ขยายกิจการทำส่งขายให้กับห้างสรรพสินค้าโลตัสสุราษฎร์ธานี เมื่อเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานจึงได้คิดเลิกกิจการ โดยมีคนไทยมาซื้อสุตรอาหารเวียดนามในราคา 150,000 บาท ต่อมาได้มีลูกค้าถามถึงจำนวนมาก จึงกลับมาเปิดอีกครั้งและได้เลิกกิจการไป เมื่อปี พ.ศ. 2553 เนื่องจากมีอายุมาก ปัจจุบันร้านอาหารเวียดนามที่คนไทยซื้อสุตรไปก็ยังคงเปิดร้านจำหน่ายอยู่ตลอดมา ทุกวันอาทิตย์ ป้าเอียน เหงียนถิ จะปรุงอาหารเวียดนามและชักชวนเพื่อน ๆ ชาวเวียดนามมาร่วมรับประทานที่บ้านและเพื่อนทุกคนต่าง ยอมรับฝีมือการปรุงอาหารเวียดนามของป้าเอียน เหงียนถิ²⁴ ปัจจุบันแม่นางเอียน เหงียนถิ จะยังไม่ได้รับสัญชาติไทย มีเพียงแต่ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ แต่บุตร 5 คน ได้รับสัญชาติไทยหมดแล้ว ซึ่งนางเอียน เหงียนถิ ได้สำนึกในความเป็นคนไทยสูงมาก เพราะเมืองสุราษฎร์ธานีให้ชีวิตใหม่แก่เขาและครอบครัว

2.2) นายต้ง ดั่งกวง ผู้สืบสานภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม นายต้ง ดั่งกวง เกิดเมื่อ พ.ศ. 2473 ที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เนื่องจากบิดามารดามาทำงานที่ประเทศดังกล่าว นายต้ง ดั่งกวง มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน เสียชีวิตไปแล้ว 4 คน อยู่ที่ประเทศเวียดนาม 1 คน อยู่ที่จังหวัดสกลนคร 1 คน อยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ 1 คน และนายต้งฟานก้อยอยู่ในเมืองสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันนายต้งมีอายุได้ 88 ปี เขาเคยผ่านสงครามทั้งหมดมาแล้ว 3 ครั้ง คือ สงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. 2484-2488 สงครามปลดแอกภูชาติ พ.ศ. 2497 และสงครามรวมชาติสำเร็จใน พ.ศ. 2518 และเคยเรียนหนังสือที่โรงเรียนโกแลนปาวี ของฝรั่งเศสในเมืองเวียงจันทน์ เมื่ออายุ 15 ปี ต่อมาได้อพยพมาที่ประเทศไทยและได้มาอาศัยที่จังหวัดอุดรธานีก่อนจะย้ายมาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2503 เมื่ออายุ 30 ปี และได้แต่งงานในปีเดียวกันกับนางแสงจันทร์ ดั่งกวง โดยตั้งถิ่นฐานครั้งแรกที่บริเวณปากกระแตะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ ซึ่งในช่วงนั้นมาช่วยรักษาคนไข้ เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องการแพทย์ รวมถึงได้คอยสอนหนังสือให้กับชาว

²⁴ สัมภาษณ์กลุ่ม เอียน เหงียนถิ ชนิษฐา เจนกำจร และ แจ๋ เวียนวัน, 7 พฤษภาคม 2560.

เวียดนาม ต่อมาได้ย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองสุราษฎร์ธานี ได้นำความรู้ของตนเองที่เรียนมานั้น ไปสอนหนังสือให้แก่เด็ก ๆ และผู้ใหญ่ชาวเวียดนามโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ปัจจุบันทั้งคู่ ยังคงถือสัญชาติต่างด้าว โดยมีบุตรด้วยกัน 4 คน ซึ่งอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2 คน และอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2 คน²⁵

ช่วง พ.ศ. 2551 รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เชิญนายตั้ง ตั้งกวง ไปเป็นแขกของรัฐบาลเวียดนามรวม 7 วัน ในวโรกาสงานตรุษจีนปีใหม่ของประเทศเวียดนาม เพราะอดีตเขาเคยสอนหนังสือให้กับเด็ก ๆ ชาวเวียดนามที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อมาใน พ.ศ. 2552 กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้มอบเหรียญสดุดีชั้นหนึ่ง และในปี พ.ศ. 2553 ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง ในวโรกาส 66 ปี แห่งการสร้างชาติ สำเร็จ ซึ่งมีจำนวน 3 คน ซึ่งประเทศไทยที่ได้รับในขณะนั้นรวมถึง ครบบริติ พนมมยงค์ และ พลอากาศเอกสมบุรณ์ ระหงส์ หลังจากนั้น อีก 1 ปี มีผู้ที่ได้รับ คือ คุณพิชัย รัตตกุล²⁶ ซึ่งนำความปลาบปลื้มปิติยินดีมาสู่ครอบครัว

สรุปได้ว่า สิทธิอำนาจประเพณีของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี ที่ได้มีการสะสม เช่น นางเอียน เหงียนถิ ได้เป็นชาวเวียดนามที่สืบทอดวัฒนธรรมอาหาร ผ่านร้านอาหารเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี จนได้จำหน่ายในศูนย์สินค้าและมีคนสนใจ มาซื้อสูตรไปเปิดร้านอาหารเวียดนามต่อไป ดังนั้น อาหารเวียดนาม จึงเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ได้เผยแพร่วัฒนธรรมเวียดนาม อันเป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อมโยงกับประเพณีของเวียดนาม ส่วนนายตั้ง ตั้งกวง เป็นผู้สืบสานภาษาเวียดนามด้วยการสอนภาษาให้กับเด็ก ๆ ชาวเวียดนามทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ นอกจากนั้น นายตั้ง ตั้งกวง ยังคงเป็นนักเขียน ศิลปิน ที่มีความรักในศิลปวัฒนธรรม

²⁵ สัมภาษณ์ ตั้ง ตั้งกวง, 1 พฤษภาคม 2560.

²⁶ สัมภาษณ์ ตั้ง ตั้งกวง, เพ็ญอ้าง, หน้าเดียวกัน.

ประเพณีของเวียดนามและได้สืบทอดให้กับชาวเวียดนามจนได้รับการยอมรับว่าเป็นอีกบุคคลที่มีความสำคัญ จนรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล

3) สิทธิอำนาจกฎหมายของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

สิทธิอำนาจกฎหมาย (Rational-legal Authority) หรืออำนาจชอบธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและกฎข้อบังคับที่กลายมาเป็นลักษณะเด่นของความสัมพันธ์ตามลำดับชั้นในสังคมปัจจุบัน และมักผูกโยงกับองค์การสมัยใหม่ที่มีความเป็นทางการ โดยการสะสมของสิทธิอำนาจที่อยู่กับโครงสร้างหรือองค์กรของรัฐ เวเบอร์เชื่อว่า อำนาจเหล่านี้มีการผสมผสานกันระหว่างชุมชนและรัฐ

3.1) ผู้แทนชาวเวียดนาม นายโฮย เลวัน อดีตผู้แทนชาวเวียดนามจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างชาวเวียดนามในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับหน่วยงานราชการของไทย นายโฮย เกิดที่ประเทศเวียดนาม ได้ย้ายมาอยู่ที่ประเทศลาวในสมัยที่ฝรั่งเศสปกครองอินโดจีน อพยพเข้ามาในประเทศไทยปี พ.ศ. 2488 มาอยู่ที่จังหวัดนครพนม เมื่อเกิดเหตุการณ์จับกุมชาวเวียดนามจากริมแม่น้ำโขงลงมากักขังที่ภาคใต้ ใน พ.ศ. 2494 นายโฮยก็เป็นหนึ่งในจำนวนที่ถูกจับให้มาอยู่ที่นิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในขณะที่นายโฮยมาอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เปิดคลินิกผดุงครรภ์และรักษาโรคทั่วไป เนื่องจากเคยเป็นหมอยาที่ประเทศเวียดนามและประเทศลาวมาก่อน ในอดีตเมื่อมีความรู้ทางการแพทย์ก็สามารถเปิดคลินิกรักษาคนไข้ได้ จนผู้คนในบ้านดอนขนานนามว่า “หมอญวน” หรือ “หมอโฮย” ต่อมาหมอโฮยได้เปิดคลินิก 2 แห่ง คือ ในตลาดบ้านดอนและตลาดท่าข้าม อำเภอพุนพิน

เมื่อมีชาวบ้านที่เดือดร้อนหรือยากจนมารักษา หมอโฮยก็จะไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากหมอโฮยมีบ้านสองหลัง ซึ่งต้องเดินทางไปมาผ่านเส้นทางบ้านดอน-พุนพินทุกวัน หากมีใครเจ็บป่วยและไม่สามารถเดินทางมารักษาที่คลินิกได้ หมอโฮยจะให้ผู้ป่วยปักธงแดงหรือธงเขียวไว้หน้าบ้าน เพื่อเป็นสัญลักษณ์ว่าบ้านนี้มีคนป่วย เมื่อ

หมอโฮยเดินทางผ่านมา ก็จะเข้าไปรักษาพยาบาล²⁷ ด้วยบุคลิกส่วนตัวและอาชีพที่ได้รักษาความป่วยไข้ให้กับชาวไทยและชาวเวียดนาม จนผู้คนในสังคมและหน่วยงานราชการของไทยให้การยอมรับใน พ.ศ. 2502 ครั้นรัฐบาลไทยและรัฐบาลเวียดนามได้ร่วมมือกันจัดส่งชาวเวียดนามกลับประเทศ นายโฮย เลวัน จึงได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้แทนชาวเวียดนามในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยได้รับการเลือกตั้งจากชาวเวียดนามและได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานราชการไทย เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการกับชาวเวียดนามในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2) จิตอาสาโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี นายธรรม เลเวียต เกิดเมื่อ พ.ศ. 2482 ที่เมืองท่าแขก ประเทศลาว บิดาชื่อ นายเตียว เรวัน ภูมิลำเนาเดิมจังหวัดอานาม ประเทศเวียดนาม นายธรรม เลเวียต มีพี่น้อง 5 คน ปัจจุบันเหลือแค่ 3 คน อาศัยอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงแรกประกอบอาชีพเย็บเสื้อผ้าของผู้ชาย โดยยึดอาชีพเย็บผ้ามาประมาณ 10 ปี ตั้งแต่ช่วงอายุ 20-35 ปี และได้เปลี่ยนอาชีพมาทำธุรกิจขายอาหารไทยในตลาดสุราษฎร์ธานี ประมาณ 30 ปี มีบุตรด้วยกัน 4 คน ปัจจุบันได้เสียชีวิตไป 1 คน ซึ่งทั้ง 3 คน ต่างก็อาศัยอยู่ภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วง พ.ศ. 2551 นายธรรม เลเวียต ได้เข้าร่วมชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งมีคุณทวีศักดิ์ เลิศวิจิตร เป็นประธานชมรม และได้ถูกเชิญชวนจากประธานชมรมผู้สูงอายุให้เข้าร่วมเป็นจิตอาสา และทางประธานชมรมผู้สูงอายุได้ประสานกับโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี โดยกลุ่มจิตอาสาช่วยงานที่โรงพยาบาลดังกล่าว มีจำนวน 30 คน ซึ่งอายุก็จะรุ่นราวคราวเดียวกัน ส่วนใหญ่จะเป็นคนไทยและมีชาวเวียดนามมาร่วมด้วยประมาณ 5 คน กลุ่มจิตอาสาที่เข้ามาช่วยโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีจะแต่งกายด้วยเสื้อสีม่วงกางเกงหรือกระโปรงสีขาว และจะมีจุดบริการของกลุ่มจิตอาสาดูแลรวมทั้งหมด 15 จุด เพื่อแนะนำให้แก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการในโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จิตอาสาในโรงพยาบาล

²⁷ สัมภาษณ์ พายอน เลวัน, 6 พฤษภาคม 2560.

จะเข้ามาดูแลในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เริ่มตั้งแต่เวลา 08.00 - 12.00 น. ของทุกวัน เหตุผลที่นายธรรม เลเวียด เข้าไปทำจิตอาสาเพราะมีจิตใจชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ก่อนหน้านั้น ได้อาศัยอยู่กับพี่สาวที่ท่าแขกประเทศลาว และได้พบกับนายแพทย์ผู้หนึ่ง ชาวฟิลิปปินส์ ซึ่งได้สอนวัดความดันหรือการจับชีพจร จึงทำให้ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมาตั้งแต่เด็ก และจากความชอบในวัยเด็กจึงทำให้ได้ไปทำงานในโรงพยาบาล²⁸ ทุกครั้งที่โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ได้จัดทอดผ้าป่า เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องมือแพทย์ นายธรรม เลเวียด ก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ทุกครั้ง และถ้าหากเกิดอุทกภัยหรือมีการขอความช่วยเหลือจากสถานที่ต่าง ๆ ก็จะทำให้การช่วยเหลือ อาจจะเป็นสิ่งของ หรือร่างกายบ้าง นอกจากนั้น ในทุก ๆ เดือน ชาวเวียดนามในกลุ่มจิตอาสาจะรวมตัวกันเลี้ยงน้ำเต้าหู้ จำนวน 2 หม้อใหญ่ แก่ผู้คนที่ไปรับบริการในโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

3.3) อาสาสมัครคุมประพฤติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นายกวี พานวัน อายุ 67 ปี เคยประกอบอาชีพเครื่องทำความเย็นมาเป็นเวลากว่า 40 ปี และได้ยุติไปใน พ.ศ. 2558 ตอนอายุ 63 ปี นายกวี เล่าว่า เขาได้เข้าไปแบ่งเบาและช่วยเหลือหน่วยงานราชการตลอดมา โดยมีสิ่งที่ตนยึดเหนี่ยวจิตใจ ก็คือ ความซื่อสัตย์ ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากสังคมไทย ผลจากการมุ่งมั่นทำงานจนได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานราชการให้เข้าไปช่วยเหลือแบ่งเบาภาระ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2532 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสโมสรไลออนส์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อช่วยเหลือสังคม ช่วยแก้ไขปัญหาในทุกพื้นที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อมาใน พ.ศ. 2540 ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าสโมสรไลออนส์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2550 ได้รับเชิญให้เป็นประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล โดยทำหน้าที่คัดเลือกเด็กนักเรียนที่ทางบ้านมีฐานะยากจน ผลการเรียนต่ำ นายกวีมีแนวทางให้กับทางโรงเรียนว่าจะจัดหาครูสอนพิเศษให้กับเด็กเหล่านั้น วันละ 1-2 ชั่วโมง โดยนายกวีจะเป็นผู้จ่ายเงินเดือนครูสอนพิเศษ²⁹ ใน พ.ศ. 2544 นายกวี พานวัน

²⁸ สัมภาษณ์ ธรรม เลเวียด, 1 พฤษภาคม 2560.

²⁹ สัมภาษณ์ กวี พานวัน, อ้างแล้ว, หน้าเดียวกัน.

ได้เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ ซึ่งหัวหน้าอาสาสมัครคุมประพฤติเป็นผู้เชิญให้ไปร่วมทำงาน ขณะนั้นยังไม่ได้สัญชาติไทย แต่ในการทำงานก็ไม่ได้มีผลกระทบในการขัดต่อสัญชาติเวียดนามแต่อย่างใด เพราะเป็นงานอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม นอกเหนือจากนั้น นายกวี พานวัน ยังคงเป็นรองประธาน 3 ส. จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ สังสรรค์ สามัคคี สุราษฎร์ธานี เป็นระยะเวลารวม 30 ปี

สรุปได้ว่า ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ได้รับสิทธิอำนาจตามกฎหมาย คือ บุคคลที่ออกมาสร้างประโยชน์ให้กับสังคมในรูปแบบต่าง ๆ บุคคลแรก คือนายโหย เลวัน ในฐานะผู้แทนชาวเวียดนามที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหน่วยงานราชการกับชาวเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี และเป็นผู้นำชาวเวียดนามทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุม งานวันชาติเวียดนาม วันเกิดโฮจิมินห์ สร้างถนน ชุมประตูดัตถกรรมบูชา เป็นต้น บุคคลที่สอง นายบุญธรรม เลเวียด เป็นผู้เข้ามาทำงานให้กับประชาชนที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีภายใต้ชมรมผู้สูงอายุ ส่วนบุคคลสุดท้าย คือ นายกวี พานวัน เป็นผู้เข้าร่วมงานกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งถือว่ามีบทบาททางสังคมอย่างยั่งยืน ดังนั้น การได้รับสิทธิตามกฎหมายของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพวกเขา เพราะสิทธิอำนาจเหล่านี้จะนำไปสู่การเกิดอำนาจชอบธรรมตามมา

บทส่งท้าย

อำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย สิทธิอำนาจบุญบารมี สิทธิอำนาจประเพณี และสิทธิอำนาจกฎหมาย ในส่วนของสิทธิอำนาจบุญบารมี พบว่า มีตัวอย่างจาก นายกวี พานวัน ที่มีความซื่อสัตย์ ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน ต่อการประกอบอาชีพจำหน่ายเครื่องทำความเย็นร่วม 40 ปี โดยส่วนใหญ่ก็ติดตั้งให้กับหน่วยงานราชการและพ่อค้าในเมืองสุราษฎร์ธานี นางชนิษฐา เจนกำจร ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากกว่า 20 ปี ในเมืองสุราษฎร์ธานี ที่ยึดถือเอาความอดทนเป็นที่ตั้ง ทั้ง ๆ ที่ไม่ชอบให้ใครมาเรียกว่า พวกญวน

อพยพก็ตาม รวมถึงนายอุทัย โตจ็อก ที่ได้ใช้ความสามารถในการรักษาผู้คนจนผู้คนให้การ
ให้อยอมรับและกลายเป็น “หมอญวน” ที่มีชื่อเสียงตามรอยบิดา

สิทธิอำนาจตามประเพณีของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานี
ได้แก่ นางเอียน เหงียนถิ ที่เคยเปิดร้านอาหารเวียดนามมาตามเอียน ให้ชาวสุราษฎร์ธานี
ได้รับประทานจากวัฒนธรรมของชาวเวียดนามถือว่า นางเอียน เหงียนถิ ได้เป็นผู้นำ
ในการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีของเวียดนามจนเป็นที่รู้จักของสุราษฎร์ธานี
นายตึง ดั่งกวง อดีตครูผู้สอนภาษาเวียดนามให้กับเยาวชนชาวเวียดนามในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
และในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตลอดช่วงสงครามที่เวียดนามต่อสู้กับเจ้าอาณานิคมฝรั่งเศส
และจักรวรรดินิยมสหรัฐอเมริกา จนได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงจากสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนาม ทั้งสองคนได้อำนาจขอบธรรมจากการสะสมสิทธิอำนาจตามประเพณี
ที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของเวียดนาม

สิทธิอำนาจตามกฎหมายที่ชาวเวียดนามได้รับครั้งแรกในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ได้แก่ ตำแหน่งผู้แทนชาวเวียดนามจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ นายโฮย เลวัน ที่เป็น
ผู้มีสถานภาพทางสังคม มาทำหน้าที่ประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานราชการไทยกับ
ชาวเวียดนามในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีการใช้โรงเรียนในวัดธรรมบูชาเป็นสถานที่ในการ
พบปะ ประชุม งานบุญ งานศพ และกิจกรรมวันชาติและวันเกิดโฮจิมินส์ด้วย ดังนั้น
วัดธรรมบูชา จึงกลายเป็นพื้นที่ที่ชาวเวียดนามใช้เป็นสถานที่ในการพบปะกันอย่างถูกต้อง
ตามกฎหมาย บุคคลต่อมา นายธรรม เลเวียต อาสาสมัครจิตอาสาในโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี
ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงสร้างระบบราชการของสังคมไทยด้วยการเป็นอาสาสมัคร และ
การได้ทำประโยชน์ให้กับสังคม สุดท้ายนายกวี พานวัน ผู้อาสาสมัครมาทำหน้าที่คุม
ประพฤติให้กับหน่วยงานภาครัฐของไทย หรือผู้ที่ประสบผลสำเร็จจากการประกอบอาชีพ
ได้ผันตนเองมาทำงานให้กับราชการและสังคม ครั้นใน พ.ศ. 2533 เมืองสุราษฎร์ธานี
มีการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่จากนโยบายแปรรูปมาเป็นสนาการค้า ทำให้เมืองบ้าน
ดอนมีการขยายตัว ประกอบกับชาวเวียดนามชั้นบุตรหลานได้รับสัญชาติไทย จึงนำมาสู่
การถือครองทรัพย์สินได้ ชาวเวียดนามจึงได้เปลี่ยนทุนเศรษฐกิจที่เป็นเงินตรามาเป็นที่ดิน

อาคาร บ้านเรือน ดังนั้น สิทธิอำนาจของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามไม่ว่าจะเริ่มจากบุญบารมี ประเพณี หรือกฎหมาย เมื่อมีแล้วก็สามารถนำไปสู่การมีอำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเมืองสุราษฎร์ธานีได้เช่นกัน

บทความวิจัยนี้ ทำให้สังคมไทยควรรับทราบว่า อำนาจชอบธรรมทางสังคมของผู้คนนั้น สามารถสร้างหรือสะสมได้จากการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะสิทธิอำนาจบุญบารมี ที่ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามสร้างจากความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน นับเป็นระเบียบวินัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งถ้าหากขาดซึ่งความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทนแล้ว ผู้คนก็จะมีโอกาสที่จะได้สะสมสิทธิอำนาจบุญบารมี ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญ ต่อมาคือ สิทธิอำนาจตามประเพณี ที่มีทั้งประเพณีอันดีงาม เช่น เทศกาลขึ้นปีใหม่ สงกรานต์ วันสำคัญทางพุทธศาสนา หรือเทศกาลสำคัญของเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นต้น ซึ่งผู้คนจะต้องเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างถูกต้องสมัย และเรียนรู้วัฒนธรรมของผู้คนจากทุกวัย เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์อันจะนำความดีงามตามมา และสุดท้าย คือ สิทธิอำนาจตามกฎหมาย คือ การได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ภายหลังจากการที่ผู้คนได้สะสมคุณงามความดีมาระยะหนึ่งแล้วนั่นเอง ดังนั้น อำนาจชอบธรรม คือ แนวทางในการอบรมเยาวชน และผู้คนในสังคมให้ก้าวเดินไปได้อย่างถูกต้อง ดีงาม เกิดความชอบธรรมให้กับสังคมมนุษย์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณะ ทองแก้ว และคณะ. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). เหยียดเหยี่ยว: ครอบครัวยุคใหม่ เพราะหึงบูชาแผ่นดิน. **มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 6(2).
- _____. (2557, กันยายน - ธันวาคม). อำนาจชอบธรรมและสิทธิอำนาจของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในการเลื่อนชั้นทางสังคม. **สังคมลุ่มน้ำโขง**. 10(3).
- โคเซอร์ ลิวอิส เอ. (2547). **นักปราชญ์ระดับโลก**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจิตรศิลป์.

จตุพร ดอนโสม. (2555). การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายเวียดนาม

บ้านนาจอก. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจษฎา ทองรุ่งโรจน์. (2560). พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

ธัญญาทิพย์ ศรีพนา และ Trinh Dieu Thin. (2548). เหวียดเกี่ยวในประเทศไทยกับ

ความสัมพันธ์ไทยเวียดนาม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักนิคมสร้างตนเองขุนทะเล. ม.ป.ป. นิคมสร้างตนเองขุนทะเล. สุราษฎร์ธานี: ม.ป.พ.

รัตน โตสกุล. (2548). มโนทัศน์เรื่องอำนาจ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

วิภู ชัยฤทธิ์. (2553). ความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างชาว

เวียดนามอพยพกับชาวไทยท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Poole. (1970). *The Vietnamese in Thailand A Historical Perspective*. Ithaca

and London: Cornell University.

Thongkaew. K and Others. (2016, November) Conditions Affecting Social Mobility

of the Vietnamese Family in Thai Society. *The Social Sciences*. 11(3).

บุคลากรกรม

สัมภาษณ์ กวี พานวัน. 29 เมษายน 2560.

สัมภาษณ์ ขนิษฐา เจนกัธร. 6 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์ พายอน เลวัน. 6 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์ ดิง ดั่งกวง. 1 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์ ธรรม เลเวียด. 1 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์ อุทัย โตงอก. 1 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์ เอียน เห่งย่นถิ. 6 พฤษภาคม 2560.

สัมภาษณ์กลุ่ม เอียน เห่งย่นถิ ขนิษฐา เจนกัธร และ แจ เวียนวัน. 7 พฤษภาคม 2560.

_____. 7 พฤษภาคม 2560.

References

- Chairith, W. (2010). **The Socio-economic and political relationship between Vietnamese immigrants and the local Thais in Phatthalung**. Master Thesis, Graduate School. Chaing Mai: Chiang Mai University.
- Coser, L. A. (2004). **Masters of Sociological Thoughts**. Bangkok: Vithitath Publisher.
- Donsom, J. (2008). **The ethnic identity construction of the Vietnamese Thai in BanNaJok**. KhonKaen: KhonKaen University.
- Khuntalay Self-help Community Office. **Khuntalay Self-help Community**. Document. Suratthani.
- Sripana Trinh Dieu Thin. (2005). **Viet Kieu in Thailand in Thai-Vietnamese relationship**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Thongkaew, K and Others. (2014, July). Viet kieu: Family mobility based on the motherland shrine. **Journal of Humanities and Social Sciences Suratthani Rajabhat University**. 6(2).
- _____. (2014, September). Legitimate Power and Authority in Social Mobility of Vietnamese Thai. **Journal of Mekong Societies**. 10(3).
- Thongrungrroj, J. (2017). **English-Thai Dictionary of Sociology**. Bangkok: Saeng down.
- Tosakul R. (2005). **Concept of Power**. Bangkok: National Research Council of Thailand.

List of interviewees

- Interview Ting Dung Kwuang. 1 May 2017.
- Interview Eian NguyenThi. 6 May 2016.
- Interview Eian NguyenThi, Kanitta Janekamthorn, jae Weewan. 7 May 2016.
- _____. 7 May 2016.

Interview Uthai Tokong. 6 May 2017.

Interview Kanitta Janekamthorn. 6 May 2017.

Interview Payon Lewan. 6 May 2017.

Interview Kawee Panwan. 29 April 2017.

Interview Tham Leviet. 1 May 2017.